

Eerste Juniordictee van Rozenburg (auteur: Pamela Blok)

Taal, altijd in beweging

1. Iedere tijd kent zijn eigen taalgebruik. Nieuwe woorden ontstaan, oude woorden raken in het vergeetboek.
2. In meerdere landen wordt Nederlands gesproken maar de woorden zijn niet allemaal hetzelfde.
3. In België bijvoorbeeld heet een centrifuge een droogzwierder, de buitenwipper is een portier en een duimspijker is een punaise.
4. Het Afrikaans kent ook aparte woorden. Voor kampeerdere is de braai niet vreemd, een soort barbecue. Een tunnel of viaduct heet daar een duikweg en in de bouw ben je verplicht om een pletterpet, een veiligheidshelm, te dragen.
5. Vroeger en nu is een prima combinatie in snoepwinkeltjes. Boterbabbelaars, Haagse hopjes en ulevellen liggen naast knetterkauwgum (ook: knetterkauwgum), zure matten en winegums.
6. Sommige woorden veranderen omdat onze gebruiken veranderen.
7. Bij veel oma's sudderde het draadjesvles op een petroleumstelletje. We scoren een broodje shoarma of maken een snelle hap in de magnetron.
8. Voor verzorging van haren op hoofd en gezicht was er de barbier, nu is dat de kapper en mannen scheren zichzelf.
9. Een troubadour heet nu een rapper, de bedstee (ook: bedstede) is een hoogslaper, een kletspraatje is een chat.
10. Maar één term verdwijnt niet. 't Kofschip, het ezelsbruggetje voor toepassing van d'tjes en t'tjes, zal tot in lengte van dagen in gebruik blijven.